

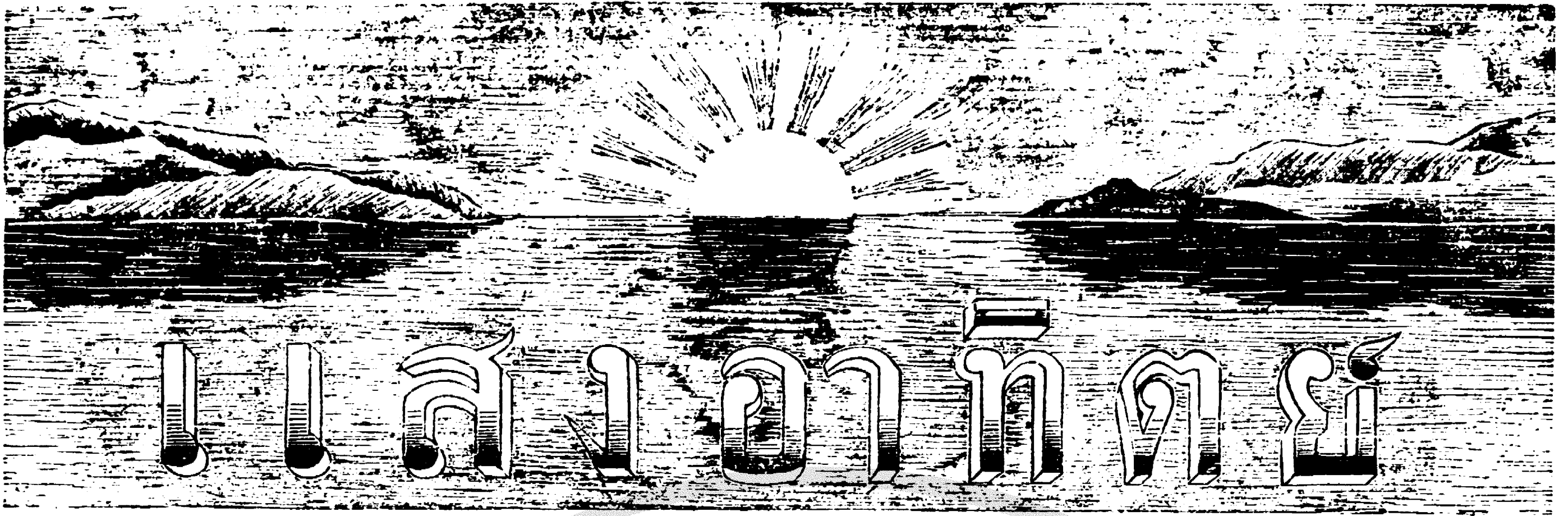
BANGKOK.

โทรศัพท์ ๒๓๓๖

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ตงนา) นารพณะ ตระโศกตรณฤกษ์
กรรณการตงนามนทวโรจรวรรณกรร

Q. 01, 4, 04 d. 2

สำนักงานปลัดของมณฑลกรุงเทพฯ (ฉบับพิเศษ ของ หนังสือ พิมพ์ จีน ในสยามวารศัพท์)

จังหวัดพระนคร

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑๔ วันเสาร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ คำนับรุ่ง ๑ ปี ๓ บาท ๘๔ สตางค์ ขายปลีกฉบับละ ๕ สตางค์

แสงอาทิตย์

วันเสาร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

วิสาสะนุเคราะห์

คำพิพากษาของแสงอาทิตย์
ในเรื่อง คดี หยอกหน้า
(จากความเป็นผู้อ่าน)

ความอาญา ระหว่าง หนังสือพิมพ์สยาม
ราชวัตร ใจ หนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ เด็ดเมด
จำเลย พิกาทักด้วยเรื่องแย่งการท่ามาหาหิน
ซึ่งใจยื่นข้อหาต่อศาลประชาชน (ผู้อ่าน)
หาว่าจำเลยเล่นรังแก และเล่นแบบอย่างการ
ท่ามาหาหินของใจ มีหน้าซ้ำกับพระคุณ
ใจผู้มีฐานะเสมอเหมือนเป็นครุด้วยนั้น

บัดนี้จำเลยได้ยื่นคำให้การแก้ฟ้องของใจ
แล้ว (ดูกรุงเทพฯ เด็ดเมดวันที่ ๔ กรกฎาคม)
ปฏิเสธข้อหาของใจทุกกระทง กับหาว่าใจ
กล่าวคำเท็จ และมีคำขอนอกคอก ขอให้
ศาลประชาชนปรับใจ ๔-๕ บาท ตามคำ
พิพากษาของแสงอาทิตย์ ๑ ๓ ๑

คดีเรื่องนี้ศาลประชาชนพิจารณาตามข้อ
หาและข้อแก้ของใจจำเลยแล้ว โดยไม่จำเป็นต้อง
สืบพยานบุคคล และมีความเห็นว่า เป็น
คดีที่เกิดขึ้นจากของศาลนี้จะมีวินิจฉัยและพิพาก
ษา จึงโยนคดีมาให้ศาลแสงอาทิตย์อัน

เป็นศาลสูงสุดพิจารณา เพราะจำเลยเคย เลื่อนทั่วโลก เด็ดเมดก็ยังสู้คำพิพากษาเรื่อง
นับถือว่า คำพิพากษาของ แสงอาทิตย์เป็นบรร ว่อนเฉื่อยออกจก ใจจึงถือว่าจำเลยมี
หลักฐานอยู่แล้ว ฝ่ายใจก็ไม่คัดค้าน เหตุ เจตนาร้ายแกล้งรังแกใจ ซึ่งเป็นเด็กที่อ่อน
ฉุน จึงตกเป็นหน้าที่ของ แสงอาทิตย์จะต้อง เลี้ยงดู กระทำให้ ใจเสียประโยชน์ใน
พิจารณาและพิพากษาต่อไปตามทางการ ผลที่ใจ ควรจะได้

+ + + + +

คำพิพากษา

คณะผู้พิพากษาศาลแสงอาทิตย์ได้ประชุม
พร้อมกันตรวจสำนวนของใจ และจำเลยใน
คดีเรื่องนี้แล้ว จึงพร้อมกันพิพากษาตัดสิน
ดังต่อไปนี้:-

ตามทางพิจารณาได้ความว่า ใจใน
คดีเรื่องนี้ได้เป็นผู้แรกคิดนำเรื่อง ภาพยนตร์
ลงในสยามราชวัตรมาก่อนใครๆ เขาเริ่มทำ
ตั้งแต่ใจที่มีกำเนิดมาในโลกมนุษย์กาลดั่งมา
ประมาณชวบปี ใจจึงได้คิดออกเรื่องขึ้น
ซึ่งใจเองเป็นผู้เรียกว่า "พงศาวดารจีน"
คือเรื่องของเจียวกุน, เรื่องง้วนเฉียว, แด่เรื่อง
ซิกัง, แด่นำลงในหนังสือพิมพ์ของใจ
ด้วยเหมือนกัน เพื่อหวังที่จะให้ผู้บำรุง
หนังสือพิมพ์ของใจ ได้รับผลแตกเบียดขึ้น
เป็นพิเศษ ครั้นต่อมาเมื่อราวๆ กลางเดือน
พฤศจิกายนปีนี้ จำเลยได้ขออนุญาตต่อ

สยามภาพยนตร์บริษัท นำเรื่องภาพยนตร์
ลงในหนังสือพิมพ์ของจำเลยบ้าง ซึ่งใจ
ถือว่า เป็นข้อที่จำเลยแกล้งรังแกใจข้อ ๑ แล้ว
มีหน้าซ้ำเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๑๘ มิถุนายน ซึ่ง
เป็นวันหยุดของสถานที่ ทำการ หนังสือพิมพ์

ฝ่ายจำเลยให้การปฏิเสธ ข้อหาของใจ
และหาว่าฟ้องเท็จ กับแก้ว่า แท้จริงเด็ดเมด
ได้คิดจะออกเรื่องภาพยนตร์มาช้านานแล้ว แต่
ฟังจรรยาเหมาะแก่โอกาส ส่วนการออกเรื่อง
ง้วนเฉียวนั้นก็ด้วยความขอรับรองสมาชิกผู้
บำรุงหนังสือพิมพ์กรุงเทพฯ เด็ดเมดประการ ๑
และอีกประการ ๑ เด็ดเมดไม่ทราบก่อนเลยว่า
สยามราชวัตรได้เปิด เรื่องง้วนเฉียวเตรียมไว้
แล้ว ฟังมาทราบเมื่อตนได้ลงมือเปิดไปแล้ว
ครั้งนี้นี้ ก็จำเป็นอย่างต้องรักษาประโยชน์
ของจำเลย คือนำเรื่องง้วนเฉียวลงพิมพ์ หา
ได้เจตนาร้ายจะแกล้งรังแกใจไม่ ๑ ๓ ๑
ดังนี้

เมื่อใจและจำเลยมีข้อหาและข้อแก้ ยืนยัน
เป็นจริงและกล่าวมาแล้ว ศาลนี้เห็นว่า ประ
เด็นสำคัญอยู่ที่สิทธิอำนาจและข้อเท็จจริง จึง
ไม่จำเป็นต้องสืบพยานบุคคล คงพิจารณา
ไปตามรูปคดีและ ข้อแก้คำโต้ตอบกันระหว่าง
ใจ และจำเลยเป็นหลักประกอบ

ข้อแรกศาลจะต้องพิจารณาตามสัญญา
ของโรคที่เกิดขึ้นก่อน โดยอาศัยพยานเอก
สารเป็นข้อวินิจฉัย กล่าวคือ ตามกฎธรรมดา
มีอยู่ว่า การท่ามาหาหินโดยลักษณะอาชวชิ
การใดๆ นั้น จะถือว่าเล่นแบบกันท่าๆ

ใครเป็นต้นความคิดไม่ได้ และยังปรากฏว่ารัฐบาลเคยอนุมัติมอบอำนาจพิเศษแก่ผู้ทำการออกหนังสือพิมพ์รายวันเคย แต่ในที่นี้จะไม่พูดถึงการค้าขายฤๅการส่วนอื่น ที่ผู้กระทำอาจได้รับอำนาจพิเศษ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะต้องพิจารณา

จึงอยู่สยามราษฎร ได้คิดออกเรื่องภาพยนตร์ และ เรื่อง ยานยนต์ ของจีน แล้วนำลงในหนังสือพิมพ์ก่อนใคร ๆ ในกรุงสยาม แต่สยามราษฎรหาได้รับอำนาจพิเศษจากรัฐบาลเพื่อครอบงำกิจการ ของตนไม่ เหตุฉะนั้นบุคคลอยู่บริษัทยื่น ๆ รวมทั้งเด็กล้มด้วย ก็มีความระบอบธรรม ที่จะออกเรื่องภาพยนตร์เรื่อง ยานยนต์ ของจีน ทำนองเดียวกับ ที่สยามราษฎรได้ทำมาแล้ว แม้ว่าสยามราษฎรอาจเสียประโยชน์ เพราะถูกเด็กล้มแย่งเอาไปบ้างก็จริงอยู่ แต่ข้อนี้เกี่ยวแก่ปกติของการค้าขาย คล้ายกับการวิพากษ์วิจารณ์ในระหว่างประเทศนั้น

เมื่อพิจารณามารถึง เรื่องสิทธิ และอำนาจ อันเป็นประเด็นประกอบข้อเท็จจริงแล้ว จำต้องพิจารณาดังกรณีเบื้องต้น อันเป็นเหตุอันให้เกิดอิทธิพลระหว่างสยามราษฎรกับเด็กล้ม ซึ่งตาม ทางพิจารณาได้ ความว่า ในขณะสยามราษฎรนั้น นอกจากจะมีบรรณาธิการเป็นผู้อยู่แล้ว ยังมีเจ้าของตงผู้เป็นเจ้าของจิตใจเสรี (ที่ปลุกษา) เป็นพิเศษ คำนึงถึงขณะหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ในกรุงสยาม ซึ่งมีบรรณาธิการเป็นตงตั้งตัวดี เด่าก็ต้องมีผู้ ปรากฏว่ามีความชำนาญในเพลงทองแดงจ้าวเมื่อออกประจันบานกับข้าศึก คือหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ทั้งได้ บากบั่น ทำหน้าที่บรรณาธิการ มาจนได้ เลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นที่ปลุกษา แต่เป็นการนำประหลาดอยู่ที่ได้ขยายประวัติเรื่อง นักประพันธ์อัน ตรงข้าม กับความจริงออกมาไม่เลย เท่านั้นแล้วยังไม่พอ ยังปล่อยให้ถูกศิษย์กระทำ อภินิหารบรรณาธิการนั้น แผ่นดินจึงฉวย รุกก็เยี่ยมยิ่งนัก ผู้ซึ่งเกิดภายหลังแผ่นดินจึงฉวยได้ ๒๐ ปีเศษนั้นด้วย เหตุผลทั้ง ๒ ประการนี้ จึงเป็น ปรากฏว่าแห่งการ สงคราม ปากกาใน

ระหว่างสยามราษฎรกับเด็กล้ม โดยเด็กล้มมีประสงค์ที่จะ แก้นั้น ความเข้าใจผิดของเด็กรุ่นหลังๆ ไร้แต่เท่านั้น เมื่อสยามราษฎรถูกเด็กล้มหยอกเข้าแล้ว เจ้าของตงก็ไม่พยายามตักเตือน แนะนำ เด็กของตนให้ตักคอดกดัน กลับ ปล่อยให้ ออกเดินทาง จึงน่า จะต้องอำหิอยู่.

แต่อย่างไรก็ดี กิริยาที่เด็กล้มได้กระทำแล้วในเชิงสงครามปากกานั้น แม้จะเป็นแต่เพียง "เอาเด็กเจ้าตง" ก็ตกอยู่ในฐานไม่รู้ จักคาดเดาอะไร ประการ ๑ เด็กล้มดื่มน้ำไปว่า สยามราษฎรเป็นเด็กที่มีวัยฟังจะเข้าเขต ๒ ขวบ ประการ ๒ เด็กล้มเป็นผู้ใหญ่ และมีกำลังแรงแรงกว่า ชอบที่จะค่อยๆ ค่อยๆ ไป แต่เห็นว่าเช่นนั้นไม่ พอเปิดฉากก็เขกเอาสยามราษฎรเจ็บๆ แลพอเริ่มสงครามก็ใช้กระสุนอันผสมด้วยไอพิษยิงเอาแทบไม่เลือกหน้า จึงไม่เหมาะแก่ความเป็นผู้ใหญ่ของเด็กล้มเลย

อนึ่งในระหว่างรอฟังคำพิพากษา เด็กล้มยังกระทำการไปโดยลึกลับ กล่าวคือ ตัวแดงความตบหลังอำนาจศาลแสงอาทิตย์ซึ่งเป็นศาลสูง และซึ่งตนเองก็เป็นจำเลยอยู่แล้ว

อาศัยเหตุผล และ ข้อเท็จจริง อันได้ ความตามทางพิจารณาดังกล่าวมานี้ จึงได้พร้อมกันพิพากษาชี้ขาดว่า ความข้อหาของโจทก์นั้น ไม่มีมูลพอที่จะทำให้ศาลนี้เชื่อว่าจำเลยมีเจตนาแกล้งโจทก์ดังกล่าวแล้ว จึงสั่งให้ยกฟ้องของโจทก์เสีย. ปลดจำเลยพ้นข้อหาไป. แต่จำเลยยังมีความผิดอีกกระทง ๑ ในข้อที่ถูกล่าวหาว่าด่า อันเป็นความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญาของศาลนี้. มาตรา ๒๖๕ ซึ่งท่านบัญญัติไว้ว่า "มีผู้ใดบังอาจหมิ่นประมาทต่อศาลในเวลาพิจารณาก็ ฤๅในระหว่างรอฟังการพิจารณาก็. ฤๅหมิ่นประมาทและดูอำนาจศาลโดยลักษณะใดๆ ก็ดี ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี แต่ให้ปรับไม่เกินพันบาท. ฤๅทั้งปรับทั้งจำ ฯลฯ"

แต่จำเลยในคดีนี้ กระทำความคิดเป็นครั้งแรก. ซึ่งสมควรจะประณาม ความมาตรา ๒๖๖

(กฎหมายของศาลนี้เหมือน). จึงให้ภาคทัณฑ์โทษไว้ครั้ง ๑. แต่เมื่อจำเลยได้ฟังคำพิพากษาแล้ว. ให้เอากระดุกที่จำเลยเคยปรารพกัถึงนั้น แว่นคอจำเลยอยู่โดยกำหนดอันนานตามสมควร.

ถ้าบรรทัด: คำพิพากษานี้ ศาลได้อ่านให้ โจทก์และ จำเลยฟังเมื่อบ่าย วันเสาร์ที่ ๑๖ กรกฎาคมศกนี้แล้ว.

๕ ความเห็น

มหาดไทยกับนครบาล

จะ ควร รวม กัน หรือ ไม่ ?

(โดยนายสงัด)

เมื่อเดือนก่อนนี้ ข้าพเจ้าได้อ่าน ความเห็น เอกชนในหนังสือพิมพ์ฉบับ ๑ กล่าวแนะนำ ถึงการที่จะยุบกระทรวงมหาดไทย ฤๅยก การ งาน มาให้รวมอยู่ใน ความ ปกครอง ของ กระทรวงนครบาล ข้าพเจ้าไม่ชอบาทักว่า เป็นความเห็นที่สอดคล้องกับสถิติโดยพื้นฐาน แต่ในที่นี้จะวิเคราะห์ใน เหตุผลบางข้อ เพื่อประโยชน์แก่ผู้เอาใจใส่จะได้ พิจารณา กระทรวงมหาดไทยนั้น ถึงแม้จะได้ถูก ดัดถึงกันจนเกือบเหลือแต่สมุทฐานคือการปกครองเท่านั้นแล้วก็ดี ก็คงไม่น่าจะยุบเลิกฤๅ ยกมารวมกับนครบาล ด้วยเหตุว่า การ ปกครอง เป็นหลัก สำคัญ เบื้องต้นในอันจะยัง กิจราชการและความเป็นสันติสุขของพลเมือง ให้รุ่งเรืองและมั่นคง แม้การปกครองดำเนิน ไปในทางอันไม่เหมาะ แก่การระ สมัยแล้ว ผล ใน ๒ ประการ ดังกล่าวนี้ก็ย่อมจะเสื่อมลงเป็นธรรมดา

ในเวลานี้ถ้าเราจะเห็ดย่อไปตรวจดูความ เป็นอยู่ของจังหวัด ฤๅมณฑล ต่าง ๆ ในพระ ราชอาณาเขตแล้ว จะเห็นได้ชัดทีเดียวว่า ยังต้องการความเปลี่ยนแปลงในทางการปกครอง อยู่อีกมากนัก กิจราชการ และความเป็น สันติสุขจึงจะบังเกิดผล คือความรุ่งเรืองและ ความมั่นคงอันถาวรยั่งยืน เหตุฉนี้จึงจำเป็น

ใครเป็นต้นความคิดไม่ได้ และยังปรากฏว่ารัฐบาลเคยอนุมัติมอบอำนาจพิเศษแก่ผู้ที่ทำการออกหนังสือพิมพ์รายวันเคย แต่ในที่นี้จะไม่พูดถึงการค้าขาย การกวาดสวนอื่น ที่ผู้กระทำอาจได้รับอำนาจพิเศษ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะต้องพิจารณา

จริงอยู่สยามราชรัฐได้คิดออกเรื่องภาพยนตร์ และ เรื่อง อ่านเล่น ของจีน แล้วนำลงในหนังสือพิมพ์ก่อนใครๆ ในกรุงสยาม แต่สยามราชรัฐหาได้รับอำนาจพิเศษจากรัฐบาลเพื่อครอบงำกิจการของตนไม่ เหตุฉนั้นบุคคลจากบริษัทอื่นๆ รวมทั้งเด็กล้มด้วย ก็มีความชอบธรรมที่จะออกเรื่องภาพยนตร์ฉาย เรื่อง อ่านเล่น ของจีน ทำนองเดียวกับที่สยามราชรัฐได้ทำมาแล้ว แม้ว่าสยามราชรัฐอาจเสียประโยชน์ เพราะถูกเด็กล้มแย่งเอาไปบ้างก็จริงอยู่ แต่ข้อนี้เกี่ยวแก่ผลประโยชน์การค้าขาย คล้ายกับการวิพากษ์วิจารณ์ระหว่างประเทศนั้น

เมื่อพิจารณามาสู่เรื่องสิทธิ และอำนาจ อันเป็นประเด็นประกอบข้อเท็จจริงแล้ว จำต้องพิจารณาดังกรณีเบื้องต้น อันเป็นเหตุก่อให้เกิดอภินิหารระหว่างสยามราชรัฐกับเด็กล้ม ซึ่งตาม ทางพิจารณาได้ ความว่า ในขณะสยามราชรัฐนั้น นอกจากจะมีบรรณาธิการเป็นหุ่นอยู่แล้ว ยังมีเจ้าของตงผู้เฒ่าเป็นแอ็ดวอคเตอ์ (ที่ปรึกษา) เป็นพิเศษ คงกับคณะหนังสือพิมพ์อื่นๆ ในกรุงสยาม ซึ่งมีแผนการบรรณาธิการเป็นของตัวเองดี เด่าของตงผู้เฒ่า ปรากฏว่ามีความชำนาญในเพลงทวนถ่วงอวอเมื่อออกประจันบานกับข้าศึก คือหนังสือพิมพ์อื่นๆ ทั้งได้ บากบั่น ทำหน้าที่บรรณาธิการ มาจนได้ เลื่อน ตัวแหน่งขึ้นเป็นที่ปรึกษา แต่เป็นการนำประหลาดอยู่ที่ได้ขยายประวัติเรื่อง นักประพันธ์อัน ตรงข้าม กับความจริงออกมาแต่เพียง เท่านั้นแล้วก็ยังไม่พอ ยังปล่อยให้ถูกศิษย์กระทำ อภินิหาร บรรดาให้คนในแผ่นดินง่วนเฉียว รู้จักเจียมขี้เจียมขี้ ผู้ซึ่งเกิดภายหลังแผ่นดินง่วนเฉียวถึง ๒๐๐ ปีเศษนั้นด้วย เหตุผลทั้ง ๒ ประการนี้ จึงเป็น รากเหง้าแห่งการ สงคราม ปากกาใน

ระหว่างสยามราชรัฐกับเด็กล้ม โดยเด็กล้มมีประสงค์ที่จะ แก่น ความเข้าใจผิดของเด็กรุ่นหลังๆ ให้แต่เท่านั้น เมื่อสยามราชรัฐถูกเด็กล้มหยอกเข้าแล้ว เด่าของตงก็ไม่พยายามหักเคียน แนะนำ เด็กของคนให้สกลคอดกั้น กลับปล่อยให้ ออกเคียนทัพ จึงน่าจะตั้งตำหนิอยู่

แต่อย่างไรก็ดี กิริยาที่เด็กล้มได้กระทำแล้วในเชิงสงครามปากกานั้น แม้จะเป็นแต่เพียง “เอเลียดเจ้าล่อ” ก็ตกอยู่ในฐานะไม่รู้จักกาละเทศะ ประการ ๑ เด็กล้มดื้อนั้นไปว่า สยามราชรัฐเป็นเด็กที่มีวัยฟังจะเข้าเข้าเขต ๒ ขวบ ประการ ๒ เด็กล้มเป็นผู้ใหญ่ และมีกำลังแรงแรงกว่า ชอบที่จะคอยคุดคอยไป เค้นหาเป็นเช่นนั้นไม่ พอเบิดฉากก็เขกเอาสยามราชรัฐเจ็บๆ แต่พอเริ่มสงครามก็ใช้กระสุนอันผสมด้วยไอพิษยิงเอาแทบไม่เล็ดอกหน้า จึงไม่เหมาะแก่ความเป็นผู้ใหญ่ของเด็กล้มเลย

อนึ่งในระหว่างรอฟังคำพิพากษา เด็กล้มยังกระทำการไปโดยดื้อด้าว กล่าวคือ ดำรงความดุดื้ออำนาจศาลแสงอาทิตย์ซึ่งเป็นศาลสูง และซึ่งตนเองก็เป็นจำเลยอยู่แล้ว

อาศัยเหตุผล และ ข้อเท็จจริง อันได้ความตามทางพิจารณาดังกล่าวมานี้ จึงได้พร้อมกันพิพากษาชี้ขาดว่า ตามข้อหาของโจทชนั้น ไม่มีมูลพอที่จะทำให้ศาลนี้เชื่อว่าจำเลยมีเจตนาแกล้งโจทชนักถ่วงแล้ว จึงสั่งให้ยกฟ้องของโจทเสีย. ปลดปล่อยจำเลยพ้นข้อหาไป. แต่จำเลยยังมีความผิดอีกกระทง ๑ ในข้อที่ถูกล้ออำนาจศาล อันเป็นความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญาของศาลนี้. มาตรา ๒๒๕ ซึ่งท่านบัญญัติไว้ว่า “มีผู้ใดบังอาจหมิ่นประมาทต่อศาลในเวลาพิจารณาก็ดี ฤ็ในระหว่างรอฟังการพิจารณาก็ดี ฤ็หมิ่นประมาทต่ออำนาจศาลโดยลักษณะใดๆ ก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกเกินกว่า ๒ ปี แต่ให้ปรับไม่เกินพันบาท. ฤ็ทั้งปรับทั้งจำ เวล”

แต่จำเลยในคดีนี้ กระทำความคิด เป็นครั้งแรก. ซึ่งสมควรจะปรานี ตามมาตรา ๔๕๖

(กฎหมายของศาลนี้เหมือน). จึงให้ภกทนต์ โทษไว้ครึ่ง ๑. แต่เมื่อจำเลยได้ฟังคำพิพากษาแล้ว. ให้เอากระดุกที่จำเลยเคยปรารพกัถึงนั้น. แว่นคอจำเลยอยู่โดยกำหนดอันนานตามสมควร.

คำบรรทึก: คำพิพากษานี้. ศาสตราจารย์ให้ โจทและ จำเลยฟังเมื่อวันเสาร์ที่ ๑๖ กรกฎาคมศกนี้แล้ว.

๕ ความเห็น

มหาดไทยกับนครบาล

จะ ควร รวม กัน หรือ ไม่ ?

(โดยนายสละ)

เมื่อเดือนก่อนนี้ ข้าพเจ้าได้อ่านความเห็นเอกชนในหนังสือพิมพ์ฉบับ ๑. กล่าวแนะนำถึงการที่จะยุบกระทรวงมหาดไทย ฤ็ยกเลิก การ งาน มาให้รวมอยู่ใน ความ ปกครอง ของ กระทรวงนครบาล. ข้าพเจ้าไม่อยากจะถือว่าเป็นความเห็นที่ ชอบด้วย บัญญัติฉบับนั้นๆ แต่ในที่นี้จะวิภาษใน เหตุผลบางข้อ เพื่อประโยชน์แก่ผู้เอาใจใส่จะได้พิจารณา

กระทรวงมหาดไทยนั้น ถึงแม้จะได้ถูกเลิกถึงงานอันเกือบเหลือแต่ส่วนฐานก็ควรปกครองเท่านั้นแล้วก็ดี ก็คงไม่น่าจะยุบเลิกฤ็ยกมารวมกับนครบาล ด้วยเหตุว่า การปกครอง เป็นหลักสำคัญ เบื้องต้นในอันจะยังกิจราชการและความเป็นสันติสุขของพลเมืองให้รุ่งเรืองและมั่นคง แม้การปกครองดำเนินไปในทางอันไม่เหมาะ แก่ภาวะ สมัยแล้ว ผลใน ๒ ประการ ดังกล่าวนี้ก็ย่อมจะเสื่อมลงเป็นธรรมดา

ในเวลาถ้าเราจะเหลียวไปตรวจดูความเป็นอยู่ของจังหวัด ฤ็มณฑล ต่างๆ ในพระราชอาณาเขตแล้ว. จะเห็นได้ชัดทีเดียวว่า ยังต้องการความเปลี่ยนแปลงในทางการปกครองอยู่ชุกมากนัก. กิจราชการ และความเป็นสันติสุขจึงจะบังเกิดผล คือความรุ่งเรืองและความมั่นคงอันถาวรยั่งยืน เหตุฉนั้นจึงจำเป็น

ที่จะต้องมีการทรวนเป็นประมุข เพื่อ
ออกแบบ แผน จักรเบียบ ราชการให้เข้ารูป
โครงการอันดี

จริงอยู่, อุปราชฤๅดมุเทศาภิบาลนั้น
ถึงแม้จะได้ขึ้นตรงต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่ แต่ในส่วนตัวที่ราชการอันดีของกระทำ
ยังคงอยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย
แทบทั้งหมด และกระทรวงมหาดไทยก็มี
ฐานะอย่างนายช่างที่เป็นผู้รับ คำวิหระเบียบ
ราชการทางปกครองของมณฑลต่างๆในเมื่อ
จะจัดไป

อนึ่งต่างว่าถ้าจะยกกระทรวงมหาดไทยมา
รวมกับกระทรวงนครบาลแล้ว อุปราชและ
สมุเทศาภิบาลก็อยู่ในฐานะที่จะต้องเป็นผู้รับ
ความคำวิหะจากกระทรวงนครบาล เช่นเดียวกับ
ที่ได้รับจาก กระทรวง มหาดไทยเหมือนกัน
แต่ขอให้คิดว่า ราชการของกระทรวงนคร
บาลนั้น เท่าที่กระทำอยู่ในเวลานี้ก็เล็กน้อย
อยู่เมื่อไร เมื่อต้องรับงานไว้นั้น เหลือมือ
ช่วย เป็นธรรมดา ที่จะหลบหลีกจากความมก
พริ้งไม่ได้ และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น
แล้ว ก็ไม่ผิดอะไรกับนำบาปมาให้แก่กระทรวง
นครบาล

อีกประการ ๑ สภาพของกระทรวงมหาดไทย
การต่างๆ ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับทุกเขต ซึ่ง
จะทำงานเกินกว่ากำลังไปไม่ได้ ฤๅหากจะ
เป็นไปได้ก็ได้น้ำได้เนื้อไม่เต็มที เพราะการ
ที่จะหมุน ตัวไปโดย รอบใน เมื่อถูกรัดรั้งด้วย
ภาระอันหนักเกินสมควรนั้น ย่อมไม่สะดวก
และไม่พอคืบเคย

นอกจากการปกครองมณฑลกรุงเทพฯกับ
ราชการในส่วนอื่น กระทรวงนครบาลยัง
ต้องรับภาระอันหนักในการปราบโจรกรรมทั่ว
ไป ซึ่งนับตั้งแต่ยกกรมตำรวจมาเข้าม
รวมอยู่ในความปกครอง เพียงเท่านั้นก็ยัง
ทำการไม่ได้ถนัดนัก จึงได้เกิดมี "อ้ายเสือ"
ขึ้นตามจังหวัดต่างๆ แทบเหลือมือจะปราบ
ปรามอยู่แล้ว

อาศรัยเหตุดังกล่าวมานี้จึงเห็นว่า ยัง
ไม่ถึงสมัยที่จะยุบเลิกกระทรวงมหาดไทย ฤๅ
รวมการงานให้ อยู่ในความ ปกครองของ กระทรวง

นครบาล แต่ถ้ามองถึงการยุบเลิก
กระทรวงแล้ว บางทีจะเหมาะกระมังถ้าจะคิด
ถึงกระทรวงคมนาคมยิ่งกว่ามหาดไทย แต่
อย่างไรก็ดี พึงสนับสนุนไว้จากความเห็น
ของผู้ปราชญ์ ว่าเพื่อจะทำให้ทุนรายจ่าย
พระราชทรัพย์ ซึ่งอันยังไม่มีการเกณฑ์อันใดเป็น
หลักคำนวณ แม้จะคิดเพียงกรมตำรวจ
โดยเฉพาะแล้ว รายจ่ายก็ยังไม่น้อยกว่าเมื่อ
ครั้งขึ้นอยู่กับมหาดไทย และการที่จะมีกระทรวง
อยู่เท่าจำนวนเดิม จะเป็นการเปลือง
พระราชทรัพย์ฤๅหาไม่ คงต้องอาศัยการ
ประหยัดมากกว่าอย่างอื่น มิใช่ว่ารายจ่าย
จะเบาลงเพราะการยุบเลิกเช่นนั้นเลย

เรื่องอ่านเล่น

คามอร่ามคาม

(โดยกษรพร)

บทที่ ๕

คำแห่งบุทกตทั้งสอง

(ตอนฉบับที่ ๑๑ วันเสาร์ที่ ๘)

"จริงอยู่" คริสต์คอด กุมมือลอร่าไว้
"ฉันจะดี เพราะรู้อยู่แล้วว่าหล่อนคงไม่ตั้งใจ
จะให้ การ เป็นไปตามถ้อยคำเหล่านั้นจริงๆ"

ครั้นคริสต์คอดกุมมือเจ้าหล่อนขึ้นจะจูบ

"โปรดให้อภัยแก่ฉัน" ลอร่าพูดโดย
กระสรวนเสียงมีกังวล และแสดงอาการไม่
ยอมให้จูบพิศ "ถ้าฉันจะแจ้งความจริงใจ
ให้ท่านฟังแล้ว ท่านจะให้ให้อภัยแก่ฉันในเรื่อง
นี้ๆ มิใช่หรือคะ?"

"แน่นอน" คริสต์คอดพิศวงค่ออาภัพ
ปฏิกิริยาที่เจ้าหล่อนเปลี่ยนไปโดยพลัน

"คือว่าเราเป็นสหายกันอีกแล้ว แต่ไม่
ใช่คู่รัก—และจะไม่เป็นคู่รักกัน"

คริสต์คอดน้อมศีรษะแทนคำขอบ และว่า

"ฉันรู้สึกอยู่เสมอว่า มีอ่าวทางกันเรา
อยู่ ลอร่า, ยิ่งกว่านั้น ฉันมีอาดูโสแก่กว่า
หล่อน ฉันเคยหาญที่จะแสดงความรักค่อ

หล่อนแล้วหรือ?"

"ทำไม, ก็ทำแล้วด้วยวิธีอย่างไรละคะ"

ลอร่าหัวเราะ "การจูบมือสตรีย่อมเป็นภัย
แก่—สตรี เช่นเดียวกับอาชญากรรมแก่ผู้ชาย"

คริสต์คอดยิ้มในการที่ลอร่ากล่าวด้วยความ
จริงใจ

"แต่หล่อนเข้าใจว่า โลกจะเชื่อว่าฉันอาช
ญาทำผิดคนเช่นนั้น"

"ต้องเป็นเช่นนั้นอย่างแท้จริง รายครึ่งร้อย
มักจะบ่นให้ผู้คนเช่นนั้น ดินแดนเคยได้ยินมามาก
ค่อมากแล้ว ท่าน, ผู้เป็นสหายของฉัน—
สหายที่แท้จริง—คงจะให้ภัยในชั่วนี้"

ลอร่าหันมาสู่สายตาได้กล่าวแล้ว ไม่เป็น
มูลกระทำให้คริสต์คอดรู้สึกประหลาดเลยมิได้
คริสต์คอดยอมซุ่มทราบบ่อยว่า เจ้าหล่อนเป็น
สตรีที่มีนิสัยหุนหันพลันแล่น เปลี่ยนแปลงใจ
ได้เร็วไว เจ้าหล่อนยังคงมีความพยายาม
ด้วยความแค้นเคืองอย่างค่อยๆ ไคอยู่ ความ
เป็นมิตรแห่งบุทกตทั้ง ๒ ในกาละที่ล่วงมาแล้ว
เปิดประหลาดคมหักศรัยมาก ซึ่งเกือบจะ
เรียกว่ามีกระดูกแห่งความเป็นมิตรที่ถอน ๑ อัน
เป็นสิ่งที่ทรงไว้ ซึ่งความรัก แต่กิจการที่
มาร์เซดส์กรูณาต่อคริสต์คอดก็โดยเขาค้องถึง
แก่ความหายนะ ฝ่ายคริสต์คอดมีความหมก
มุ่นในเจ้าหล่อน ก็โดยเป็นผู้ถือความดื้ออัน
ร้ายกาจและดำคิณยิ่งของเจ้าหล่อนไว้ ในมือ

คริสต์คอดคำนึงว่า "แน่นอน ความบ้าเพี้ยน
ของฉันฉันมีค่อหล่อน ย่อมผิดแผกแปลก
กว่าคนอื่น ฉันรู้ดีว่าหล่อนถูกเกี่ยวพารามิ
หรือมีผู้ยกย่องเยินยอต่างๆ นานา เพราะได้
เห็นด้วยตาของกันเองมาแล้ว และตระหนัก
แล้วว่าหล่อนจะต้องกระทำน่าที่ซึ่งกันคนเพียง
ไร เพื่อให้พ้นจากความกระหวนหวน อัน
มักจะเกิดจากสตรีที่ชั่วร้ายปลัดขันธ์ ซึ่ง
คอยคืบเขี้ยวทำลายชื่อเสียงเกียรติคุณแห่งสตรี
ด้วยกันอยู่เนื่องนิรันดร์ อย่างไรก็ตาม จำเดิม
แต่เหตุการณ์ที่เราทั้ง ๒ ยังจดจำได้แม่นยำ และ
ซึ่งเป็นเหตุที่ไม่น่าจะเอ่ยถึง ได้ดำเนินไปสู่
ผลแห่งความสงบเรียบร้อยมาแล้ว ยังหาเคย
ได้ยินหล่อนถูกดิฉันนิทาอีก แม้ดิฉันน้อยหนังก
หามิได้ หล่อนคิดหรือว่า ฉัน, บุรุษผู้มี

กำเนิดอยู่ในภพนี้ และเป็นผู้ไร้ศีลธรรมอันแท้จริงนั้น จักยกย่องหล่อนว่าเป็นสตรีที่กอบด้วยคุณธรรมอันสมบูรณ์หรือไม่?”

วาทะนี้ กระทำให้ สี่หน้าดอรา อันอ่อนดุนมม่อม มีลักษณะประดุจสีหน้าทารกนั้นพลันเปลี่ยนเป็นมีความปริวิตก ประโยคแห่งถ้อยคำนี้แหละ ซึ่งผู้วิเศษได้ ไร้กล่าว ดังที่เคยกล่าวแก่เจ้าหล่อนมาแต่แต่หนหลัง คือก่อนครั้งที่เจ้าหล่อนยังมีเคยใช้มรดกจากปราชญ์เรือนนั้น

ดอรา “จริงอยู่, ความชั่ว คือ กิเลสพยายามอันเป็นดัง ล้อมรอบจิตความดำเนิรแห่งสตรีนั้นมากมาย ในประเทศอิตาลีก็มีอยู่ไม่น้อยเหมือนกัน แต่ถึงที่ฟลอเรนซ์แล้ว ก็ยิ่งร้ายกว่าปารีส แต่อย่างไรก็ดี นับว่าท่านมีบุญคุณแก่ดิฉันไม่น้อย ดิฉันได้พยายามปฏิบัติตามทางที่ท่านได้ แนะนำ ชำนาญ มาแล้ว อยู่เสมอ แต่ถึงจะได้พากเพียรแล้วก็ตาม เนาเกิด ก็คงมีดวงมารดาประสิทธิ์ประสาทปัญญาที่ได้มีไว้ต่อท่านนั้นได้”

(มิตะ)

น้ำใจใหญ่

(โดยผดุง)

เมื่อก่อนนี้มีคนพูดกันว่า ชรรณเนียมเมืองจีนเขาใช้รังนกเป็นของค่าน้ำ ด้วยพวกขุนนางจีนชอบกินรังนก เพราะฉนั้นสินค้ายางของเมืองไทยจึงขายดีที่เมืองจีน

แต่เมืองไทยเราเขาใช้ ทองใบ เป็นของค่าน้ำ ด้วยพวกขุนนางเมืองเราชอบเล่นทองใบ เพราะฉนั้นสินค้ายางของเมืองจีนจึงได้ขายดีในเมืองเรา

การ ที่ให้ ค่าน้ำด้วย รังนก หรือทองใบ นั้น ดูออกจะเลอะเลือนไม่เข้าที่ ผู้ชรรณเนียมฝรั่งเขาไม่ได้ เขาพูดกันว่าเมื่อครั้งกระโน้น มีเจ้านายที่ในตำแหน่งสำคัญคนหนึ่ง ในวันหนึ่ง

อยู่ดีๆ ได้รับคำถามมาจากคนหากรหนึ่งว่า ได้มีผู้นำเงินมาส่งในนามของท่าน ๘๐๐๐ บาท ท่านจะให้ ได้ในบาปฐาวันหรือรายบิขุให้ดังไป คำถามเช่นนั้นไม่ต้งบอกกล่าวได้ ว่าท่านคงจัดดังไปได้ คำนวณประหลาดคน นายห้างฝรั่งที่เป็นพ่อค้าไม้ซึ่งคนหนึ่ง ไม่ทราบเหตุใดจึงพลอยยิ้มไปได้

เมื่อพูดถึงชรรณเนียมฝรั่ง ทำให้ข้าพเจ้านึกขึ้นมาได้อีกเรื่องหนึ่ง คือหลายปีมาแล้วในคราวที่เจ้าภานุมาศนายอากร ถูกเร่งเงินหลวงที่ค้างมาก่อนๆ อย่างยกใหญ่ขึ้น ผู้ซื้อที่เป็นผู้รับเรือนในการภาษีรายหนึ่ง ก็ถูกเจ้าจำนองเร่งเงินด้วยเหมือนกัน ในยว่าถ้าไม่นำเงินที่ค้างไปส่งก็ต้งทำหนังสือสัญญาไว้เรือนใหม่ มิฉะนั้นจะต้งถูกฟ้องทันที นายคนนั้นตกใจต้งเดินแผนเข้าประตูลงบ้าน ความศักดิ์สิทธิ์ก็ได้ปรากฏขึ้นทันที โดยได้รับความแนะนำจากชรรณเนียมคนหนึ่งว่า โอ, นายไม่ต้องตกใจ ทำสัญญาใหม่เสียก็แล้วกัน ตัวย่างมีลมไป ยักออะไร พระยาอะไร ไม่เห็นใครเป็นอะไรเลย

ว่าที่จริงการให้ของค่าน้ำแต่ครั้งก่อนๆ นั้นก็เสมอเป็นแต่สินน้ำใจ และให้กันอย่างปกปิดไม่เหมือนดังการสินบนในเวลานี้ ที่ให้กันอย่างไม่ต้องกลัวใครรู้ เช่นรายนครที่ๆ กัน ที่ดินที่ๆ แปรต้ง ตักเรือนที่ๆ หล่งและเพ็ชรตักที่ๆ เม็ด บางรายก็เห็นกันว่าเป็นของเก่ ควรไขว้เพื่อนด้วยซ้ำ เพราะเหตุนี้เอง รายนครและเพ็ชรตัก จึงเป็นสินค้าที่ขายดีในเวลานี้

พวกคนเรื่งๆ ที่มีโอกาส กันจะคอยรับต้งของที่มีคนทูลกระบานมาให้ พวกถุกนั้นอยากเห็นเข้าก็ได้บ้าง แต่ไม่มีใครมาให้ก็คิดหาโดยลำพังตนเอง ไม่เลือกว่าต้งของตามกรมตามกระทรวงหรือในรั้วในวัง ถ้าต้งของเข้าเป็นเขาที่นั้น พวกที่มีฐานะต่ำลงม่ออีก ก็คิดหาอุบายปล้นปล้นหลอกลวงเอาความชาวบ้านราษฎร ส่วนพวกหัวไม้ ไม่มีโอกาสอย่างใด ถ้าวิธีนี้ต้งปล้นเอาโดยคืดๆ

ถ้าจะพูดให้ถุกถั่ว มันก็คืดอ้ายพวกโจรเหมือนกันหมด

ใครจะว่ายังงี้ก็ตาม ข้าพเจ้าคิดไว้ในจังหวัดพระนครนี้ ชะตืดร้ายคงมีชองดำหรับรับซื้อของโจร เพราะฉนั้นต้งของในสถาน สำคัญๆ ที่เคย หาย มา มาก กว่ามาก นั้น จึงตามจับของถดางไมใครได้ เลย ชื่อนี้เพื่อนบางคนไม่เห็นด้วย โดยเถียงว่า ต้งเป็นระโมยคืดสำคัญ มันจึงอาจถักของในที่สำคัญได้ พวกระโมยคืดสำคัญนั้น มันยอมมีหนทางต้งร้อยแปด จะต้งอาศัยชองแข่งไปทำไม

ที่จริงกฎหมายเมืองเรา ยอมอนุญาตให้ชาวบ้านราษฎร รับต้งของที่มีใครมาจำนำได้ เว้นแต่ภายหลังมีความปรากฏขึ้นว่า ต้งของที่รับนั้นเป็นของโจร แลผู้รับอากรู้ได้ว่าเป็นของไม่สุจริต จึงต้งมีความผิดตามกฎหมาย ที่ว่ามานี้ก็สำหรับพวกชาวบ้านที่เป็นคนปานถดางเท่านั้น ไม่ต้งนึกว่าจะอาจจับไป ถึงพวกเศรษฐี ที่เคยหากำไรในเชิงซื้อของถุกถั่ว เพราะท่านพวกนั้นยอมรู้หนทางถดางเถียงกฎหมายได้ อย่างดี ถึงจะมีใครรู้วาท่านรับของโจร ก็ไม่สามารถจะหาพยานถักถดางมาประกอบได้ จึงเป็นการลำบากแก่เจ้านายที่มาก

บัดนี้หากกรมตืดที่ตืด ที่ได้เถียงกันระหว่างเจ้าของที่ตืด กับกรมรถไฟหลวงตายนครราชตืดมา ซึ่งเคยต้งในแสงอาทิตย์มาครั้งหนึ่งนั้น บัดนี้ได้ทราบว่ามีเจ้าของที่ตืดหลายราย ถักถักถักถักจะขอให้กฎหมายเป็นที่ต้ง แต่บางคนเห็นว่า คงไม่เป็นผลถ้าให้เจ้า เพราะถักถักถักถักไฟถักถักเป็นจำเลย แลเจ้าเลยไม่มาศาลเถียงเลยๆ ศาลก็คงจะคืดตืดไปฝ่ายเดียวไม่ได้ หรือจะคอยให้กรมรถไฟเป็นโจท พ้องจับได้เจ้าของที่ตืดในเขตที่กรมรถไฟได้เขตม่อเท่านั้น กรมรถไฟก็ไม่ปรารถนาจะพ้องให้เสียเวลา เพราะไม่มีอะไรอาศัยเป็นหลักฐานที่จะเอาที่ตืดของราษฎรไปได้เปล่าๆ ตักถักจึงต้งเป็นการถักถักไป

แจ้งความ กรมรถไฟหลวง

ตั้งแต่วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๔
เป็นต้นไป รบวรรถไฟซึ่งเดินระหว่างสถานี
กับสถานีต้นหมอก (ทางสายบ้านคาน) ซึ่ง
ออกจากสถานีเวลา ๗.๔๐ น. และออกจาก
สถานีต้นหมอกเวลา ๗.๕๐ น. นั้น จะ
เดินทุกวัน
ที่ว่าการ กอง อำนวยการ กรมรถไฟหลวง
พระนคร

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๔
ด. ๔. ๔. ๖๔ ๗. ๖

แจ้งความ

ยานาน เวลช ของ หมอมอร์ริส Dr. Morse's Indian Root Pills

คำอธิบายเรื่องท้องผูกเป็นพรรดิ
การที่ท้องผูกเป็นพรรดินั้น เป็น
โรคเจ้าแห่งความเจ็บไข้สำหรับมนุษย์ และ
สัตว์ ซึ่งถ้าจับเป็นแล้วใน ๑๐ ส่วน
จากท้องผูกเกิดจากความเจ็บไข้ถึง ๙ ส่วน และ
เมื่อเป็นเช่นนั้น อาการท้องผูกจะรุนแรง
ขึ้นที่กระดูกสันหลัง และอาการนี้เมื่อเข้า

จับได้ทันตัว ก็จะไม่เจ็บช้ำช้ำไม่
ทั่วส่วนร่างกาย การทำให้เกิดอาการ
ปวดศีรษะ เกิดความพิการภายใน นอก
ไม่หลับ หัวใจผิดปกติ, เมื่ออาหาร,
ธาตุภายในอ่อน และเกิดโรคเมื่อยล้า
เส้นประสาท เป็นอันตรายภายใน ๑๐-๑
และถ้าปล่อยให้เป็นอยู่เฉยๆ จะทำให้ปวด
ท้องและปวดศีรษะท้องที่จับน้ำมีสาเหตุด้วย
เพื่อที่จะรักษาความแข็งแรงทั้งร่าง
กายนั้น จำเป็นจะต้องทำให้ท้องผูก
ภายในเป็นปกติ คือมีการชำระล้าง
ทุก ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งเป็นเหตุผลอย่าง
หนึ่งซึ่งมักคิดไม่ถึง ว่าสัตว์และเด็กมัก
จะท้องผูกบ่อยครั้งมากที่สุดในธรรมชาติ
จึงต้องการความช่วยเหลือในเบื้องต้น
ความบวชใจจึงจะบรรเทา และเป็น
ธรรมดาที่มนุษย์เป็นมาดจะท้องผูกบ่อย
กัน ความแข็งแรงของบุตร ความสมบูรณ์
ของทารกในครรภ์นั้น ก็คือยาชื่อ "อินเดียน
รูด" ของ หมอมอร์ริส ซึ่งมีชื่อเสียง
เกียรติคุณ ทั่วทั้ง ขวามารจนำมาใช้
ได้ๆ ได้ตาม ความปรารถนา เพื่อป้องกัน
กันอาการที่ท้องผูกเป็นพรรดิถึง ๑๐
แล้ว ควรรับประทานยานี้ตั้งแต่เกิด
ถึง ๔ เดือน ทุกๆ วัน จนกว่าอาการท้อง
ผูกจะหายไป จะมีความแข็งแรงเป็นปกติ

การทำให้อาหารย่อย

เป็น การเคี้ยวอาหาร รวมกัน และ
เป็นวิธีอย่าง ๑ สำหรับบำรุงร่างกาย
อาหารที่เรารับประทานเข้าไปนั้น ไม่
ใช่เป็น เครื่องบำรุงร่างกายโดยตรง แต่
การทำให้อาหารย่อยและอาหาร เคี้ยว รวม
กัน ย่อมเป็นวิธีบำรุงร่างกายให้เป็น
ปกติสุข เมื่อ ท้อง และ ระบาย ส่วน
อื่นมี อาการ เบื่อ ปรวน และ อาหาร ที่
รับประทานก็ไม่ย่อยตามสมควรแล้ว จะ
เป็นเหตุทำให้ร่างกายทรุดโทรม บำพรช
จากกำลังและมีอาการผิดปกติ การ
ที่อาหารที่รับประทานไม่ใคร่อย่อย ก็เกิด
จาก การ บำรุงไม่พอ หรือ รับประทาน เมื่อกำลัง
เหนื่อย เพลีย ด้วยอาการท้องอืด จึงจะทำให้
เกิดท้องผูกได้ เพื่อความแข็งแรงทั้งร่างกาย
ที่มิใช่แล้วคือ ยา อินเดียนรูด
ของ หมอมอร์ริส ซึ่งจะช่วยทำให้ย่อย
หรือท้อง หรือ อาหาร เบื่อ ปรวน อย่าง
อื่นในร่างกายของท่าน กลับสมบูรณ์
จนเป็นปกติ โดยปราศจากโรคภัย
เบียดเบียน
ห้างเภรีตอตันคิดเป็นราย
เอเยนต์ แห่ง กรุงสยาม คือ
ห้าง กวางยิงเชียง
วันที่ ๑๖๖ ถนน เยาวราช
จังหวัด พระนคร

วิริยะพานิช

ยาน้ำมันหมวก

ท่านจะคิดสาร ยาน้ำมันหมวกที่คิดขึ้นไว้แล้ว เชิญมาที่ร้านวิริยะ
พานิช ประตูนานนอก จังหวัดพระนคร ท่านจะได้ใช้ประโยชน์อันดีคือ
คือ "ยาน้ำมันหมวก" สำหรับใช้ทาบนอก แขน ข้อมือ หน้าอก
และ แขนบั้นท้าย ที่ต้องบวมจากสาเหตุต่างๆ มีพิษของโรคต่างๆ
หรือ บวมที่ผิวหนัง หรือ ถูกไฟ น้ำร้อน น้ำมัน เกล็ด ล้างได้ เช่น สมัยหายเร็ว
ที่สุด ถ้าไม่หายจริง ไม่รับประกัน และถ้าจะ เกล็ด ล้างได้ ด้วย
ราคา ๑๐๐ สตางค์ ๖๖ บาท ๕๐ สตางค์ ๑๖๖ บาท ๕๐ สตางค์
ถ้าจะรับไป ขาย ให้ประโยชน์มากกว่าธรรมดา

เพ็ญภาค ประเสริฐ

เป็นยาสำหรับใช้บำบัด ผดผื่น เป็นฝี ถูกไฟ ถูกน้ำร้อน แผลเน่า
เมื่อยเรื้อรังอันเนื่องมาจากโรคอื่น ๆ ทุกชนิดทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ เป็นยาซึ่ง
เรียกกันติดปาก คือ ทาแล้วดี และ ได้ผลอย่างดียิ่ง
วิธีใช้ ให้เอาขี้ผึ้งมาทาที่แผล แล้วใช้ขี้ผึ้งทาตามรอบๆ แผล
๑ วัน ๑ ครั้ง ทาเช้า และ เย็น ใหญ่ ด้วย ขี้ผึ้ง ขี้ผึ้ง ขี้ผึ้ง
เวลาเปลี่ยนยาด้วยทุกครั้ง และต้องใช้ผ้าพันแผลเพื่อไม่ให้ถูกลม และ น้ำ
ให้แผลสะอาด จะเห็นการหายเร็วขึ้น อย่างช้า ๕ วันก็หาย ถ้าไม่หายสัญญา
ให้คืนเงินให้ (เมื่อทำดังกล่าวนี้) ขี้ผึ้งทาแล้วใหญ่ ถึงกับแผลเป็นพิษ
ทำให้คันระคายเคือง ต้องใช้ยาเม็ดเพ็ญภาค รับประทาน ครั้งละ ๑ เม็ด ด้วย ราคา
อย่างเด็ก ๕๐ สตางค์ ใหญ่ ๕๐ สตางค์

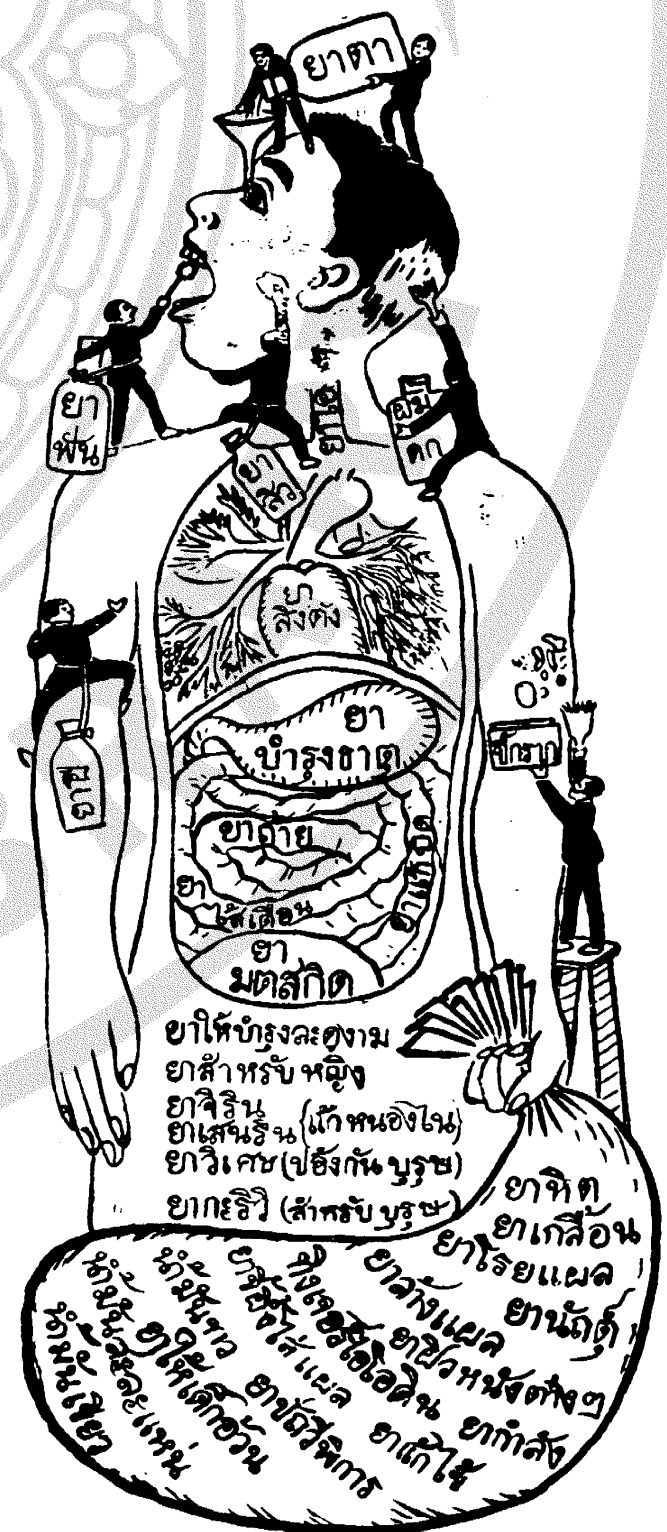
ห้างเพ็ญภาค เลขที่ ๑๔๓-๑๔๔

ถนน เยาวราช ตอนวัดกึก

ยาลูก
T
I
No. 82.83 YAWARAJ ROAD
BANGKOK
BEST POCKET
WAME RASH

ยาพิษ
JINTAN
ยาพิษ
ยาพิษ

ห้างขายยาทิโนเด

สี่กั๊กพระยาภิรมย์ ถนนเจริญกรุง กรุงเทพฯ

คำพัน คำตั้ง ทอง

THE HISTORY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

JOHN F. JOHNSON

บาท ๕๐ สตางค์ หรือ หกสิบ ๒๔ บาท

เบน เอเย่นต์ สำหรับ รถ พอดในกรุงเทพฯ

ข่าวโทรเลข

(โทรเลข รอยเตอร์)

นักบินเป็นอันตาย

กรุงลอนดอน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม
นายเฮนรี เฮนเดอร์สัน นักบินผู้ซึ่งเมื่อปี
ก่อนได้พยายามนำเครื่องบินบินข้ามมหา
สมุทรแอตแลนติก แต่เครื่องบินได้ตกลง
ในทะเลเมื่อเกาะไอซ์แลนด์นั้น นักบินได้ถึง
แก่กรรมในขณะที่น่าเครื่องบินออกบิน
ที่ท่าเรือแห่งหนึ่งนั้นเองแล้ว โดยเหตุที่
เกิดเพลิงลุกขึ้นในเครื่องบินเมื่อใกล้

เหตุการณีนี้อธิบายไม่แล้ว

กรุงลอนดอน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม
ผู้แทนบริษัทรอยเตอร์ ที่กรุงเฮเธอร์
(เมืองหลวงของกรีซ) โทรเลขแจ้งว่า
มาว่า มีข่าวร้ายจากเมืองเอเธนส์ว่า
กรีซได้เริ่มกระทำการรบ (กับตุรกี)
และได้ยกพลออกไปอย่างรวดเร็วแล้ว

จะไปเข้าประชุมที่อเมริกา

กรุงลอนดอน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม
มีข่าวจากทางราชการว่า นายลอร์ด
ยอร์ (อัครมหาเสนาบดีอังกฤษ) จะได้
ออกเดินทางไปยังกรุงวอชิงตัน เพื่อเข้าประชุม
หารือกับถึงเรื่องลดอาวุธยุทธภัณฑ์ ซึ่ง
จะได้มีการประชุมในระหว่างฤดูร้อนนั้น
อนึ่งผู้แทนบริษัทรอยเตอร์ที่กรุงปารีส
โทรเลขมาว่า รัฐบาล (ฝรั่งเศส) ได้ตกลง
รับคำเชิญของประธานาธิบดีฝรั่งเศสจะ
ไปเข้าประชุมเรื่องการลดอาวุธแล้ว และ
นายบรูซอด (อัครมหาเสนาบดีฝรั่งเศส)
จะเป็นผู้ไปเข้าประชุม

โทรเลข เบ็ดเตล็ด

กรรมกรในอินเดีย

กรุงลอนดอน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม
มีข่าวจากเมืองมดฺราส (อิน
เดีย) ว่า พวกกรรมกรโรงทำฝ้ายยังหา
กันหยุดงานอยู่ กับพวกกรรมกรเหล่านี้
ราว ๒๐๐ คน ได้พากันไปทำร้ายพวกช่างกล
ชาวต่างประเทศ และกรรมกร ๑,๕๐๐ คน
ที่โรงทำฝ้ายคำมดฺราสได้พากันหยุดงาน
ร่วมมือด้วยเหมือนกัน

แจ้งความซื้อข้าวสารข้าวเปลือก

ต้องการซื้อข้าวสารชนิดกลด (ไม่
ขัดให้ขาว) กับข้าวเปลือกชนิดให้มัน
สำหรับใช้ราชการในกรมทหารบกขึ้นใหญ่
ที่ ๒ กรมทหารบกช่างที่ ๑ กรมทหารบก
ราบที่ ๒ กองพยาบาลในกองพันทหารบกที่ ๒
ซึ่งตั้งอยู่บริเวณบางซื่อ จังหวัดพระนคร
กับกรมทหารบกที่ ๑๖ ตำบลคัน
เจ้าโรงจังหวัดนครปฐม มีกำหนดซื้อเดือน
นับตั้งแต่เดือนสิงหาคม

ผู้ใดจะรับขายข้าวสารข้าวเปลือก
ทหารที่กล่าวแล้วนี้ ให้ส่งซองประกวด
ราคา (ฉบับ) พร้อมด้วยร่างคำขอรับ
คำจำหน่ายที่สมบูรณ์ของกองพันทหารบกที่ ๒
ณที่ว่าการกองพันทหารบกที่ ๒ บางซื่อ
ภายในวันที่ ๒๖ กรกฎาคม นี้

(ลงนาม) นายพลตรี พระยาธรรมธาดา

ประธานกรรมการ

ห้าง แอล. บี. ริกันดี และบริษัท

L. G. RIGANTI & Co.

โทรศัพท์ ๑๐๕ สำนักงานใหญ่ กรุงเทพฯ โทรศัพท์ ๑๐๖

เพิ่งตกเข้ามาใหม่ เครื่องเพชร ต่างๆ

ซึ่งยังไม่เคยตกเข้ามาในกรุงเทพฯ เลย

ห้างร้านเจ้าได้รวบรวมเครื่องประดับต่าง ๆ มาจากประเทศอังกฤษ,
ฝรั่งเศส, สวิตเซอร์แลนด์ อิตาลี ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เป็น
ค่าที่ผู้ซื้อพึงพอใจอย่างสูง เพราะได้คัดสรรมาอย่างดีเยี่ยม
มีทองคำขาวเครื่องเพชรพลอยต่าง ๆ ตลอดจนเครื่องแก้ว, เครื่อง
เงิน, เครื่องทองต่าง ๆ สำหรับงานหมั้น และงานรับขวัญ ของ
บุตรหลานของท่าน สำหรับใช้การได้เป็นอย่างดี กระทั่งทองคำ
สำหรับทำเครื่องประดับต่าง ๆ

ขอเชิญท่านมาชมที่ ห้างร้านเจ้า

ห้างแอล. บี. ริกันดี และบริษัท

โทรศัพท์ ๑๐๕

ประกาศแจ้งความ

ให้ลูกหนี้และผู้ถือหุ้นที่เบียดบัง หรือขายผิด คือคนทั้ง ห้างที่คณบดีสมณศักดิ์ทราบ
ด้วยบัดนี้ นายวิชาญ ผู้จัดการ ห้างที่คณบดีสมณศักดิ์ ได้ถึงอนิจกรรมไปเสียแล้ว
วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ. ศ. ๒๔๖๔ บัดนี้ คณบดีสมณศักดิ์ ได้มอบหมายให้รับปาก
ครองห้างที่คณบดีสมณศักดิ์
ส่วนหนี้ที่เก็บเงินท่านต้องได้ รับด้วย ซึ่งมีชื่อรายชื่อเก็บครบถ้วนไว้ตามเดิม
พร้อมกันนี้ จึงขอรับรองว่าหนี้ของห้างที่คณบดีสมณศักดิ์ ทั้งก่อนวันประกาศ
แจ้งความนี้ เป็นอันจบแล้ว ส่วนหนี้ที่ค้างเป็นไปตามเดิม

นายวิชาญ ผู้จัดการ

แจ้งถึงเครื่องหมายข้างบนนี้เป็นสำคัญ

ทั้งนี้มิใช่เพื่อทำเท็จวันใด แต่เพื่อให้เห็นอย่างนี้

โรงหนังพัฒนากร และ โรงหนังช่องกร

โปรแกรมสำหรับคืนวันเสาร์ ที่ ๑๖ ถึงคืนวันอังคาร ที่ ๑๙ กรกฎาคม

ตอน ๑-๔	ดัด ทองคำ	รวม ๕ ม้วน
ตอน ๑-๕	ปลาหมึกยักษ์	รวม ๕ ม้วน
๒ ม้วนต่อ	ปลัดขัง (ฉายที่พัฒนากร)	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	ชีวิตเสนาบดี	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	ฝันถึงนางสาว (ฉายที่ช่องกร)	๒ ม้วนต่อ

หนังฉายวันอาทิตย์ ฉายตามโปรแกรมนี้

โรงหนังสิงคโปร์ และ โรงหนังดาว

โปรแกรมสำหรับคืนวันศุกร์ ที่ ๑๕ ถึงคืนวันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กรกฎาคม

ตอน ๑-๔	เจ้าหญิง	รวม ๕ ม้วน
ตอน ๑-๕	ก้องไฟกรร	รวม ๕ ม้วน
๒ ม้วนต่อ	บุรุษผู้ยิ่งใหญ่	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	คอกเขนจรี (ฉายที่ดาว)	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	ความขบถ (ฉายที่สิงคโปร์)	๒ ม้วนต่อ

เรื่อง เจ้าหญิงและดาวยาว ๑๑ ม้วน จะฉายที่โรงหนังสิงคโปร์ และ ดาว

ในคืนวันศุกร์ ที่ ๑๕ กรกฎาคม นี้ เป็นอันจบ

หนังฉายวันอาทิตย์ ฉายตามโปรแกรมนี้

ค่า ๒๐๐ ตารางกิโล

โรงหนังบางลำภู

โปรแกรมสำหรับคืนวันศุกร์ ที่ ๑๕ ถึงคืนวันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กรกฎาคม

ตอน ๑-๕	เจ้าหญิง	รวม ๕ ม้วน
ตอน ๑-๕	ก้องไฟกรร	รวม ๕ ม้วน
๒ ม้วนต่อ	ก๊วยหลิง	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	คอกเขนจรี	๒ ม้วนต่อ

หนังฉายวันอาทิตย์ ฉายตามโปรแกรมนี้

ค่า ๒๐๐ ตารางกิโล

โรงหนังพัฒนารวม

โปรแกรมสำหรับคืนวันเสาร์ ที่ ๑๖ ถึงคืนวันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กรกฎาคม

ตอน ๑-๕	เจ้าหญิง	รวม ๕ ม้วน
๒ ม้วนต่อ	เสือเถา	๒ ม้วนต่อ
ตอน ๑-๕	ดัด ทองคำ	รวม ๕ ม้วน
๒ ม้วนต่อ	ความขบถ ของ มิตรมิตร	๒ ม้วนต่อ

หนังฉายวันอาทิตย์ ฉายตามโปรแกรมนี้

ค่า ๒๐๐ ตารางกิโล

โรงหนังนางเล็ง

โปรแกรมสำหรับคืนวันเสาร์ ที่ ๑๖ ถึงคืนวันอาทิตย์ ที่ ๑๗ กรกฎาคม

ตอน ๑-๕	ก้องไฟกรร	รวม ๕ ม้วน
ตอน ๑-๕	ปลาหมึกยักษ์	รวม ๕ ม้วน
๒ ม้วนต่อ	ไอโซเบล	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	คอกเขนจรี	๒ ม้วนต่อ

หนังฉายวันอาทิตย์ ฉายตามโปรแกรมนี้

ค่า ๒๐๐ ตารางกิโล

โรงหนังบีบี

โปรแกรมสำหรับคืนวันเสาร์ ที่ ๑๖ ถึงคืนวันอังคาร ที่ ๑๙ กรกฎาคม

ตอน ๑-๕	ดัด ทองคำ	รวม ๕ ม้วน
๒ ม้วนต่อ	นักโทษสามปี	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	ความขบถ ที่ ๑	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	คอกเขนจรี	๒ ม้วนต่อ

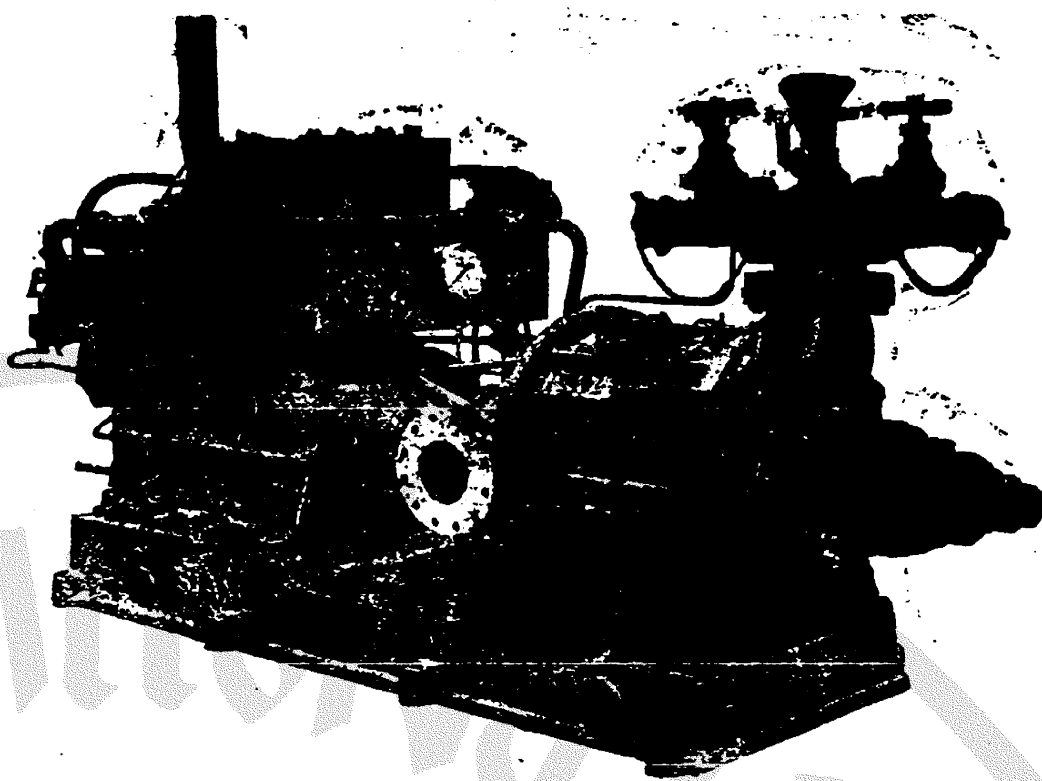
ค่า ๒๐๐ ตารางกิโล

โรงหนังระกา

โปรแกรมสำหรับคืนวันเสาร์ ที่ ๑๖ ถึงคืนวันอังคาร ที่ ๑๙ กรกฎาคม

ตอน ๑-๕	ดัด ทองคำ	รวม ๕ ม้วน
๒ ม้วนต่อ	นักโทษสามปี	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	ความขบถ ที่ ๑	๒ ม้วนต่อ
๒ ม้วนต่อ	คอกเขนจรี	๒ ม้วนต่อ

หนังฉายวันอาทิตย์ ฉายตามโปรแกรมนี้

2014